gemeente **Roermond**

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp:	**Begroting 2027**
Zaaknummer:	**36473-2026**
Datum van indiening in iBabs:	**1 oktober 2026**

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld:

1. De begroting 2027 en meerjarenperspectief 2028-2030 vast te stellen.
2. De minimale hoogte van de algemene reserve vast te stellen op € 12,8 miljoen en de aparte reserveclaim voor het kader sociaal domein op te heffen;
3. Het raadskader sociaal domein op te heffen;
4. De investeringsplanning 2027-2030 zoals opgenomen in bijlage 2 en paragraaf 5.3.3 van de begroting vast te stellen;
5. Tot het doen van de stortingen in – en onttrekkingen uit reserves voor het begrotingsjaar 2027 conform het overzicht opgenomen in paragraaf 5.3.6 van de begroting;
6. Tot het doen van de stortingen in – en onttrekkingen uit voorzieningen voor het begrotingsjaar 2027 conform het overzicht opgenomen in paragraaf 5.3.7 van de begroting;
7. Tot het doen van een onttrekking uit de algemene reserve van € 5.000.000 ter ondersteuning van de gebiedsontwikkeling Spoorzone en deze te storten in de nieuw in te stellen bestemmingsreserve Spoorzone;
8. Tot het doen van een onttrekking uit de algemene reserve van € 375.000 t.b.v. de exploitatie om kansen uit Limburg centraal en het gebiedsprofiel Spoorzone te blijven benutten;
9. Tot het doen van een onttrekking uit de algemene reserve van € 2.250.000 voor het project Tegelarijeveld, deze te storten in de bestaande bestemmingsreserve kapitaallasten en dit bedrag te begroten op de investeringsbegroting in jaarschijf 2027, 2028 en 2029;
10. Tot het doen van een onttrekking uit de algemene reserve van € 500.000 en deze te storten in de bestaande bestemmingsreserve Kwaliteitsimpuls Binnenstad;
11. Tot het doen van een separate onttrekking uit de algemene reserve van € 1.000.000 t.b.v. digitalisering en datagedreven werken en deze te storten in de nieuw in te stellen bestemmingsreserve digitalisering/datagedreven werken;
12. In te stemmen met de verwerking van de mutatie van € 800.000 voor de stelpost teruggave btw-compensatiefonds, zoals opgenomen in de tabel in paragraaf 2.1 van de begroting;
13. In te stemmen met de verwerking van de stelpost onderuitputting kapitaallasten, zoals opgenomen in de tabel in paragraaf 2.1 van de begroting;
14. In te stemmen met het vrij besteedbaar inzetten van de middelen uit taakmutaties binnen de Algemene Uitkering gemeentefonds;

Inleiding
Conform artikel 190 van de gemeentewet biedt het college jaarlijks de begroting en de meerjarenraming aan de gemeenteraad aan. Voor u ligt de begroting 2027 (bijlage 1) inclusief het meerjarenperspectief 2028-2030 en de daarbij behorende bijlagen 2 tot en met 5. Op 9 juli jl. heeft uw raad de kadernota 2027 vastgesteld. De kadernota 2027 vormt, samen met het coalitieakkoord 2026-2030, de basis voor de begroting 2027. In de begroting 2027 zijn de ambities en doelen inhoudelijk en financieel uitgewerkt. Daarnaast worden de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in de begroting 2027 per programma inzichtelijk gemaakt.

Beoogd effect
Met dit voorstel wordt beoogd het besluitvormingstraject af te ronden en de gemeenteraad in staat te stellen de begroting 2027 vast te stellen.

Argumenten

1.1 De begroting 2027 is structureel en reëel in evenwicht.

In hoofdstuk 2 "financiële positie" is zichtbaar dat de begroting 2027, met uitzondering van 2028, structureel in evenwicht is. Van een structureel in evenwicht is sprake wanneer de structurele lasten jaarlijks worden gedekt door structurele baten. Als het begrotingsjaar niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Daarnaast moeten de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn en dienen eerder opgenomen taakstellingen en oplossingsrichtingen voldoende realiseerbaar te zijn.

Hierbij wordt opgemerkt dat Roermond in de begroting 2027 enkele nieuwe stelposten heeft opgenomen, waaronder de stelpost btw-compensatiefonds en de stelpost onderuitputting kapitaallasten. Omdat de provinciale toezichthouder expliciet toetst op het structureel en reëel in evenwicht zijn van de meerjarenbegroting, heeft voorafgaand aan de opname van de stelposten afstemming met de provincie plaatsgevonden. In combinatie met de gemaakte keuzes in hoofdstuk 1 binnen het onderdeel 'Onze inzet voor 2027' en rekening houdend met de beschikbare structurele begrotingsruimte, presenteert Roermond een sluitende en realistische meerjarenbegroting.

1.2 De eerste vertaling van ambities en doelen uit het coalitieakkoord zijn integraal verwerkt.

In de begroting heeft een eerste vertaling plaatsgevonden van de ambities en doelen die voortvloeien uit het coalitieakkoord, zowel inhoudelijk als financieel. In de inleidende beschouwing is een samenvatting van deze ambities en doelen opgenomen. Daarnaast is in bijlage 1 'Ambities begroting 2027', een totaaloverzicht inclusief toelichting openomen. De reguliere taken en ambities zijn vervolgens vertaald naar de speerpunten en integraal verwerkt binnen de programma's.

2.1 De minimumpositie van de algemene reserve is opnieuw bepaald.

Op basis van een risicoanalyse is de minimumpositie van de algemene reserve opnieuw bepaald en vastgesteld op € 12,8 miljoen. Op basis van het coalitieakkoord wordt voorgesteld om de specifieke claim binnen de algemene reserve voor het raadskader sociaal domein te laten vervallen.

3.1 Het opheffen van het raadskader sociaal domein is opgenomen in het coalitieakkoord 2027-2030.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat er "geen specifieke kaders opgenomen zullen worden in de begroting 2027". Daarom wordt voorgesteld het raadskader sociaal domein te beëindigen. In de vertaling van de ambities uit het coalitieakkoord 2026-2023 wordt het saldo van het raadskader gesaldeerd in het begrotingssaldo. Hiermee is er geen sprake meer van een raadskader sociaal domein. In de risicoparagraaf van de begroting 2027 zijn de risico's die spelen binnen het sociaal domein (programma 6) opgenomen.

4.1 Het vaststellen van de investeringsplanning valt binnen de bevoegdheid van de raad.

De investeringsplanning is geactualiseerd in de periode tussen kadernota en begroting.
In bijlage 2 is de actualisatie investeringsplanning opgenomen (exclusief ambities en doelen). In paragraaf 5.3.3. is het totaaloverzicht per programma / taakveld opgenomen. De raad is bevoegd tot het vaststellen van de investeringsplanning.

5.1 t/m 11.1 De besluiten aangaande reserve(mutaties) zijn een bevoegdheid van de raad.

Het vormen van reserves inclusief stortingen in en onttrekkingen uit reserves is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Vanaf de begroting 2027worden de reservemutaties (taakveld 0.10) per programma inzichtelijk gemaakt.

12.1 De raming van de stelpost btw-compensatiefonds sluit aan bij de geldende richtlijnen.

Gemeenten mogen binnen de begroting en meerjarenraming maximaal de meest recente beschikbare ruimte onder het BCF-plafond ramen. Voor de begroting 2027 betekent dit dat uitgegaan wordt van de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond over 2025.
De voorgestelde mutatie van € 800.000 sluit hierbij aan.

13.1 De raming van de stelpost onderuitputting kapitaallasten sluit aan de richtlijnen in het gemeenschappelijk financieel toezichtkader.

Stelposten worden getoetst bij de toezichthouder. De stelpost onderuitputting kapitaallasten is reëel op basis van historische realisatiegegevens van de laatste twee vastgestelde jaarrekeningen en bedraagt voor de gemeente Roermond 18% van de geraamde kapitaallasten van nieuwe investeringen. Voor de stelpost onderuitputting kapitaallasten is de systematiek afgestemd met de toezichthouder en akkoord bevonden.

14.1 Met deze werkwijze wordt invulling gegeven aan het coalitieakkoord 2026-2030.

Op basis van het coalitieakkoord wordt voorgesteld om middelen voortkomend uit taakmutaties vanaf heden vrij besteedbaar in te zetten. Mocht voor een specifieke taak, voortkomend uit de taakmutaties toch extra middelen benodigd zijn, zal dit onderbouwd ter besluitvorming worden voorgelegd, waarna een integrale inhoudelijke en financiële afweging gemaakt kan worden over de inzet van de middelen.

Kanttekeningen en risico's bij voorgestelde beslispunten

1.1 De septembercirculaire 2026 is nog niet verwerkt in de begroting.

De effecten van de septembercirculaire 2026 waren nog niet bekend op het moment dat het college de begroting 2027 aan de raad heeft aangeboden. Voorafgaand aan de behandeling van de begroting in uw raad wordt u middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire. Daarbij wordt tevens een geactualiseerde stand van het begrotingssaldo gepresenteerd.

1.2 De risico's, taakstellingen en stelposten zijn verwerkt in de begroting 2027.

Voor een uitgebreide toelichting op de risico's, taakstellingen en stelposten wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen & risicobeheersing (paragraaf 4.2.4 en 4.2.5.), zoals opgenomen in de begroting.

1.3 De verhouding tussen incidentele en structurele baten en lasten speelt een rol binnen het toezichtkader.

Het BBV geeft geen scherpe afbakening van de begrippen structureel en incidenteel. De commissie BBV heeft in de Notitie incidentele en structurele baten en lasten van maart 2026 een nadere duiding gegeven van deze begrippen. Wanneer structurele taken incidenteel worden ingevuld en gefinancierd, kan dit leiden tot een correctie van het meerjarig begrotingssaldo. Hierdoor bestaat het risico op een niet sluitende begroting.

12.1 De raming van de stelpost onderuitputting btw-compensatiefonds kan fluctueren.

De voorgestelde raming is gebaseerd op de ruimte onder het BCF-plafond over het jaar 2025., zoals gepubliceerd in de meidcirculaire 2026. Dit is akkoord bevonden door de toezichthouder. Dit bedrag mag structureel geraamd worden. Het risico bestaat echter dat deze stelpost volgend jaar o.b.v. de dan geldende richtlijn omlaag moet worden bijgesteld. Dit leidt dan tot een afname van het structureel begrotingssaldo.

13.1 De ontwikkeling van de investeringsplanning beïnvloedt de onderuitputting van de kapitaallasten.

De omvang van de stelpost is gebaseerd op de huidige investeringsplanning. Op het moment dat de investeringsplanning verder wordt bijgesteld naar realisme, zal de werkelijke onderuitputting afnemen en wordt geadviseerd vanaf dat moment geen stelpost meer op te nemen hiervoor.

Historisch overzicht

- Planning & Control jaarplanning 2026 (zaaknummer 123441 - 2025).
- Kadernota 2027 (zaaknummer 138240 - 2025).
- Memo Bestuurlijk proces begroting 2027 d.d. 8 april 2027 (36473 - 2026)
- Besluit Procesvoorstel Begroting 2027 (zaaknummer 36473 - 2026)

Financiële gevolgen

Het financiële vertrekpunt van deze begroting is de kadernota 2027. De kadernota is op 9 juli jl. vastgesteld door de gemeenteraad.

In de periode tussen kadernota en begroting hebben diverse financiële doorrekeningen plaatsgevonden, zoals het effect van de meicirculaire 2026 met de doorrekening van prijs- en loonontwikkeling en enkele raadsvoorstellen. Ook is een aanvulling op de autonome ontwikkelingen exploitatie en verbonden partijen opgenomen. Vervolgens zijn de wijzigingen van de kapitaallasten uit de geactualiseerde investeringsplanning doorgerekend.

Aansluitend zijn diverse aanvullende mutaties verwerkt, waaronder de bijstelling van retributies en leges, de onderuitputting op basis van de financiële opdracht uit het coalitieakkoord, de stelpost btw-compensatie en de stelpost onderuitputting kapitaallasten.

Tot slot zijn verschillende ambities en doelen in deze begroting opgenomen. Hierbij zijn keuzes gemaakt die passen binnen de structurele begrotingsruimte van de gemeente. Roermond presenteert daarmee een sluitende en realistische meerjarenbegroting (zie ook het overzicht structureel – reëel begrotingsevenwicht, paragraaf 2.3).

Al deze mutaties en bijstellingen gezamenlijk vormen de primitieve begroting 2027-2030. De opbouw hiervan is weergegeven in onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Vertrekpunt kadernota 2027	**2.147**	**1.353**	**813**	**387**
Autonome ontwikkelingen (excl. verbonden partijen)	-418	-372	-280	-280
Actualisatie investeringen (kapitaallasten)	730	652	837	685
Begrotingssaldo na kadernota 2027	**2.459**	**1.633**	**1.370**	**792**
Mutaties meicirculaire 2026 (incl. taakmutaties)	1.692	904	-4.039	-2.966
Mutatie ontwikkeling loon-prijs index	-525	-660	-121	-111
Mutatie huishoudelijke hulp uit de WMO 'Stelpost'			5953	6181
Mutatie Raadsbesluit Wijzigingsverordening OZB	428	625	564	564
Mutatie Raadsbesluit Sporthal Schöndeln				-150
Verwachte mutatie annotaties verbonden partijen	-1.536	-1.719	-1.737	-1.718
Meerjarig begrotingssaldo na meicirculaire 2026	**2.518**	**783**	**1.990**	**2.592**
Aanvullende mutaties annotaties verbonden partijen	-542	-422	-421	-500
Aanpassing Vangnet huishoudelijke hulp uit de WMO 'stelpost'	-	-	-1777	-1846
Nagekomen autonome ontwikkelingen	-305	-305	-305	-305
Mutatie bijstelling leges & retributies naar actualiteit	350	350	350	350
Raadsbesluit 2024 nog te verwerken	-100	-	-	-
Mutatie overig (o.a. jaarschijfcontrole, correcties)	-14	-3	-1	174
Mutatie financiële opdracht coalitieakkoord (onderuitputting)	754	754	754	754
Ramen stelpost teruggave btw-compensatiefonds	800	800	800	800
Mutatie herijking investeringsplanning	45	-200	66	-178
Mutatie onderuitputting kapitaallasten	81	321	218	170
Mutatie herrekening rentelasten (treasury)	795	599	-169	-1050
Subtotaal begrotingssaldo begroting 2027 (voor prioritering ambities en doelen begroting 2027)	**4.382**	**2.677**	**1.505**	**961**

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Thema 1: Ontwikkelen voor morgen	-949	-971	-208	-262
Thema 2: Werken aan morgen	-1.310	-1.060	-550	-450
Thema 3: Kansen voor morgen	-400	-400	-150	-150
Thema 4; Voorbereid op morgen	-839	-489	-	-
Thema 5: Investeren in morgen	550	-1.732	308	308
Totaal begrotingssaldo begroting 2027 (na prioritering ambities en doelen begroting 2027)	**1.434**	**-1.975**	**905**	**407**

Voor de incidentele financiële positie wordt uitgegaan van de bij de jaarstukken 2025 vastgestelde stand van de algemene reserve (AR). In onderstaand overzicht is de reeds vastgestelde besluitvorming als voorgenomen besluitvorming (prognose) meegenomen.

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Stand algemene reserve vóór besluitvorming jaarstukken 2025	38.986	37.531	36.841	36.656	36.656
-/- Besluit Kiezen voor Kansen	-2.925				
-/- Limburg centraal/grootschalige woningbouw OV	-425				
-/- Besluit raadsvoorstel resultaatbestemmingen 2024	-1.721				
-/- Besluit amendementen jaarstukken 2024	-30	-50	-50		
-/- Onttrekking inzake kapitaallastenreserve Dam-Lateraal	-1.484				
-/- Raadsbesluit maatwerkplan Willem-Alexanderhaven	-221				
-/- Raadsbesluit 3e tussenrapportage 2025	-53	-230	-35		
Stand algemene reserve na voorgaande besluitvorming	**32.127**	**37.251**	**36.756**	**36.656**	**36.656**
Aanvullende besluitvorming					
+/+ Jaarrekeningresultaat 2025	20.606				
-/- Resultaatbestemmingen 2025	-6.077	-410	-100		
Stand algemene reserve na besluitvorming jaarstukken 2025	**46.656**	**36.841**	**36.656**	**36.656**	**36.656**
Voorgenomen besluitvorming					
-/- Ambities en doelen begroting 2027	**-9.125**				
Prognose stand algemene reserve	**37.531**	**36.841**	**36.656**	**36.656**	**36.656**
Benodigde weerstandscapaciteit	-12.827	-12.827	-12.827	-12.827	-12.827
Prognose stand algemene reserve na aftrek minimum positie	**24.704**	**24.014**	**23.829**	**23.829**	**23.829**

Communicatie en participatie

Op 1 oktober wordt de begroting 2027 verzonden naar uw raad en vindt er een persgesprek plaats over de begroting 2027. Het persbericht is toegevoegd bij dit voorstel (bijlage 4). Zoals eerdere jaren is er een overzichtelijke infographic (bijlage 5) samengesteld. Deze biedt in één overzicht de belangrijkste financiële cijfers en de belangrijkste speerpunten per thema uit het coalitieakkoord.

Woensdag 7 oktober a.s. wordt een technische presentatie van de begroting gegeven, waar leden van de gemeenteraad zich voor kunnen aanmelden. Ook is er gelegenheid tot het stellen van vragen. Mochten er daarna nog steeds technische vragen zijn, dan dienen deze uiterlijk 11 oktober a.s. bij de griffie aangeleverd te worden. Beantwoording vindt vervolgens plaats vóór de gezamenlijke commissiebehandeling op 28 oktober a.s.

Uitvoering en evaluatie

De (bestuurlijke) vervolgplanning ziet er als volgt uit:

Datum	Wat	Wie
1 oktober 2026	Persgesprek	Portefeuillehouder financiën/ Communicatie adviseur/ P&C coördinator
7 oktober 2026	Technische presentatie begroting 2027	P&C Coördinator
11 oktober 2026	Indienen technische vragen begroting 2027	Raad
12 oktober 2026	-Aanlevering technische vragen aan P&C Coördinator -Toebedelen en uitzetten technische vragen in organisatie	Griffie Bestuursadviseurs/ P&C coördinator
12 -13 oktober 2026	Beantwoorden en afstemmen technische vragen	Organisatie/ Bestuursadviseurs/ Portefeuillehouders
15 oktober 2026	Extra collegevergadering beantwoording technische vragen begroting 2027	College van B&W
16 oktober 2026	Verzenden beantwoording technische vragen	Griffie / P&C Coördinator
28 oktober 2026	Gezamenlijke commissievergadering	Commissie / P&C coördinator
12 november 2026	Raadsvergadering	Raad / P&C coördinator

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris, de burgemeester,

J. van Putten Y.F.W. Hoogtanders

Ter inzage:

Bijlage(n):

1. - Begroting 2027
2. - Geactualiseerde investeringsplanning begroting 2027
3. - Raadsbesluit begroting 2027
4. - Persbericht begroting 2027
5. - Infographic begroting 2027